

Китайското икономическо влияние в Европа: рискове пред доброто управление и климата

СЪОБЩЕНИЕ ЗА МЕДИИТЕ

Китайските финансови потоци в Централна и Източна Европа (ЦИЕ) имат отрицателно въздействие върху качеството на управлението и постигането на климатичните цели в тези страни, констатира [Центърът за изследване на демокрацията](#), в последния си доклад на тема „**Китайското икономическо влияние в Европа: рискове пред доброто управление и климата**“. Центърът представи основните изводи от доклада си на 9 септември 2021 г. по време на международна конференция. В събитието взеха участие политици и експерти от Европейския парламент, НАТО и редици американски и европейски изследователски центрове.

Колкото по-задлъжняла към Китай е дадена държава от региона спрямо своя брутен вътрешен продукт (БВП), толкова по-голяма е вероятността Пекин да използва съществуващите управленски дефицити, за да разшири своето икономическо и политическо влияние.

В първото по рода си цялостно проучване на китайския икономически отпечатък в ЦИЕ, Центърът представя оценка на дела на икономиката, **който е пряко или непряко повлиян от китайското присъствие**, и анализира неговата корелация с **качеството на управлението и климатичните политики**. Докладът разкрива и механизмите за завладяване на държавата, чрез които икономическото влияние на Китай се превръща в политически натиск.

Разработеният за целите на анализа сравнителен **индекс на китайската икономическа мощ** показва, че Пекин е удвоил **икономическото си влияние от едва 0,46% от икономиката на региона през 2009 г. до 1,25% през 2019 г.** През последното десетилетие Китай е засилил ролята си най-много в Чехия, Унгария, Сърбия и Босна и Херцеговина. Китайските заеми, свързани с проекти в региона, се оценяват средно на **5,6 % от БВП**.

От 2009 г. насам в ЦИЕ са влезли китайски капитали на стойност около **14 млрд. долара** под формата на субсидии, заеми, сливания, придобивания и концесии. За същия период Китай се е превърнал в най-големия търговски партньор на страните от региона. Китайските инвестиции в ЦИЕ са съсредоточени в няколко ключови отрасли – **транспорт, енергетика, промишленост и телекомуникации**. В региона са регистрирани близо 10 000 компании с китайски крайни собственици и проекти за около **50 млрд. щатски долара в процес на изграждане или подготовка**.

Заобикалянето на европейските и националните правила в областта на конкуренцията, както и при опазването на околната среда е основният елемент на негативното въздействие на Китай върху управлението на страните от региона. Налице е и положителна корелация между ръста на **китайските финансови трансфери към региона и дела на производството на електроенергия от въглища в**

електроенергийния микс. Китай играе важна роля за запазването, модернизирането и надграждането на въглищните електроцентрали особено в Западните Балкани.

Цитати:

Китайското икономическо влияние има отрицателно въздействие върху доброто управление и енергийната и климатичната политика в региона на Централна и Източна Европа. Неблагоприятните последици са най-силно изразени в Сърбия, Босна и Херцеговина и Черна гора. Китайските енергийни проекти предизвикват особена тревога поради негативното си въздействие върху качеството на въздуха, емисиите на парникови газове, ландшафта и биоразнообразието.

Мартин Владимирова (Център за изследване на демокрацията)

Необходим е силен отговор от страна на САЩ и ЕС, чрез използването на целенасочени икономически инструменти за поставяне на по-стабилни основи за икономическо развитие и намаляване на въглеродните емисии в Централна и Източна Европа. Това трябва да се съчетае с прилагането на високи управленски стандарти и критерии за одобрение на големи стратегически китайски инвестиции."

Руслан Стефанов (Център за изследване на демокрацията)

За повече информация и въпроси:

Мариета Иванова

marieta.ivanova@csd.bg